

Asia: VN/16951/2020

## **Lausuntopyyntö keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelmasta**

### Lausunnonantajan lausunto

#### **Lausunto**

Lausun suunnitelmasta allaolevien alaotsikoiden alle

#### **Mikäli vastasit yhtyäsi toisen tahon lausuntoon, täsmennä mistä tahosta on kyse**

-

### Suunnitelman tavoitteet

#### **1 Suunnitelman tavoitteet - avovastaus**

Lausunnon kohteena oleva suunnitelma on kattava ja kuvatut tavoitteet ovat kannatettavia. Suomen Lähienergialiiton mielestä nyt on siirryttävä suunnitelmasta suunnitelman toimeenpanoon. Vain näin voidaan todentaa ja seurata suunniteltujen toimien todelliset vaikutukset. Ainoastaan nopea toimeenpano mahdollistaa korjaavien toimenpiteiden suunnittelun ja toteutuksen varsin lyhyen aikajänteen sisällä.

### Liikenne

#### **2a Liikenteeseen suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus**

Yhdyn tämän osa-alueen esitettyihin lisätoimiin

#### **2b Liikenne - avovastaus**

Fossiilittoman liikenteen tiekartta on hyvä ja siinä määritellyt toimenpiteet ovat hyviä. Mutta biokaasun osalta suunnitelman mukainen eteneminen ei ole toteutunut.

Sähköisen liikenteen ja biokaasun liikennekäytön infrastruktuurituen hakeminen koetaan nyky muodossa liian byrokraattiseksi, toivottavasti juuri lausuntopyynnölle tullut asetus (VN/17669/2021) suoraviivaistaa hakuprosessia.

### Maatalous

### **3a Maataloutteen suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus**

Yhdyn tämän osa-alueen esitettyihin lisätoimiin

### **3b Maatalous - avovastaus**

Kiertotalouden ja maatalouden päästövähennysten kannalta tärkeä energiantuotanto lannasta ei ole edennyt.

## **Rakennusten erillislämmitys**

### **4a Rakennusten erillislämmitykseen suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus**

Yhdyn tämän osa-alueen esitettyihin lisätoimiin

### **4b Rakennusten erillislämmitys - avovastaus**

Tulisija tulisi olla pakollinen varalämmönlähde jokaisessa pientalossa. Puu on uusiutuvaa energiaa ja hiilineutraali lämmönlähde. Puulämmitys vähentää epäsuorasti kokonaisenergiajärjestelmän päästöjä, sillä lämmittämiseen käytettävää sähköä ei huippukulutuksen aikana tarvitse tuottaa fossiilisella polttoaineella.

Tulisija on ainut täysin muusta energiamuodosta riippumaton lämmitysjärjestelmä ja toimii silloin kun mikään muu laite ei enää toimi (esim. sähkökatkot). Uuden ekosuunnitteludirektiivin (1.1.2022) myötä uudet tulisijat ovat vähäpäästöisiä (jopa 50% vähemmän päästöjä kuin vanhat) ja vanha tulisijakanta tulisi uudistaa uudella tekniikalla olevilla tulisijoilla. Tällöin päästöt pienenevät (esimerkkejä löytyy mm. Norjan Nansen report) jossa tutkittiin tulisijan vaihdon vaikutuksia päästöihin (lisätietoja Tulisija ja savupiippu yhdistys TSY). Valtiolta suunnattu taloudellinen kannustinjärjestelmä kannustaisi vanhoja puulämmittäjiä uudistamaan tulisijansa ja näin saavutettaisiin taloustutkimuksen mukaan 20-50% vähemmän päästöjä.

Suomessa tuotetaan sähkölämmitteisissä taloissa tulisijalla 775 GWh/a energiaa (taloustutkimus) ja luku vastaa 45 000 talouden vuosittaista sähkönkulutusta. Jos tulisijojen käyttäjät lopettaisivat tulisijojen käytön, jouduttaisiin ostamaan kallista sähköä naapurimaista yli 9% enemmän ja mikäli sähkön käyttöä lisätään vuodesta 2016 tasosta, luku on huomattavasti suurempi.

Ala työllistää suoraan ja välillisesti jopa 4 000 henkilöä tutkimus- ja kehitystoiminnassa, valmistuksessa, maahantuonnissa, asennuksessa ja huollossa, sekä kaivos- tiili- ja metalliteollisuudessa.

## **Työkoneet**

### **5a Työkoneisiin suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus**

Yhdyn tämän osa-alueen esitettyihin lisätoimiin

## **5b Työkoneet - avovastaus**

-

## Jätehuolto

### **6a Jätehuoltoon suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus**

Yhdyn tämän osa-alueen esitettyihin lisätoimiin

### **6b Jätehuolto - avovastaus**

-

## F-kaasut

### **7a F-kaasuihin suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus**

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

### **7b F-kaasut - avovastaus**

-

## Teollisuus ja muut päästöt

### **8a Teollisuuteen ja muihin päästöihin suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus**

Yhdyn tämän osa-alueen esitettyihin lisätoimiin

### **8b Teollisuus ja muut päästöt - avovastaus**

-

## Kuntien ja alueiden ilmastotyö

### **9a Kunnille ja alueille suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus**

Yhdyn tämän osa-alueen esitettyihin lisätoimiin

### **9b Kunnat ja alueet - avovastaus**

-

## Kulutuksen hiilijalanjälki

### **10a Kulutukseen suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus**

Yhdyn tämän osa-alueen esitettyihin lisätoimiin

### **10b Kulutus - avovastaus**

-

## Julkiset hankinnat

## **11a Julkisiin hankintoihin suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus**

Tälle osa-alueelle pitäisi esittää kunnianhimoisempia toimenpiteitä

## **11b Julkiset hankinnat - avovastaus**

Julkisten hankintojen suurta potentiaalia ei ole pystytty hyödyntämään läheskään riittävässä määrin energiamurroksen läpivientiin. Hankintalain pitäisi velvoittaa ottamaan ilmastovaikutukset jokaiseen hankintaan. Hyvä esimerkkinä tarvittavia uudistuksia varten on syytä nostaa laki ajoneuvojen energia- ja ympäristövaikutusten huomioon ottamisesta julkisissa hankinnoissa.

## **Muut poikkisektorit**

### **12a Muille poikkisektoreille suunnattujen lisätoimien vaikuttavuus**

Yhdyn näiden osa-alueiden esitettyihin lisätoimiin

### **12b Muut poikkisektorit - avovastaus**

-

## **Toimenpideohjelma tavoitteiden saavuttamiseksi**

### **13a Toimenpideohjelman vaikuttavuus**

Yhdyn toimenpideohjelmassa esitettyjen toimenpiteiden kokonaisuuteen

### **13b Toimenpideohjelma - avovastaus**

Energiamurros etenee ainoastaan kaikkien toimijoiden - yksityiset henkilöt, yrityksen, maatilat, julkinen sektori - investointien kautta. Niiden toteutuminen vaatii luottamusta investointiympäristön ennustettavuuteen. Tässä yhteydessä on toivottava, että on olemassa parlamentaarinen konsensus vuosiin 2030 ja 2035 asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Ja että tämä säilyy koko 2020-luvun ajan.

Vienti pitää Suomen puhtaan energian edelläkävijä brändiä yllä. Vientiin tähtäävien puhtaan energian yritysten toimintaedellytyksiä parannetaan investointimahdollisuuksia lisäämällä.

### **13c Mitä lisätoimia ehdotatte tavoitteiden saavuttamisen varmistamiseksi?**

-

## **Suunnitelman ympäristö-, talous- ja sosiaaliset vaikutukset**

### **14 Suunnitelman ympäristö-, talous- ja sosiaaliset vaikutukset**

Energiamurroksen tehokas ja onnistunut läpivienti edellyttää toimenpiteiden yleistä hyväksyntää, joka perustuu siihen että toimenpiteen koetaan kohtelevan kaikkia tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti. Näistä erityisesti sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen pitää erityisesti kiinnittää huomiota. Kuten tutkimukset osoittavat, sen toteutumisen varmistamiseksi on olemassa keinoja

esim. taloudelliset kompensatit. Näitä on tarpeen hyödyntää vaikeiksi koettujen - mutta tarpeellisten, esim. energiaverotuksen uudistus - politiikkatoimien toimeenpanossa.

## Muita huomioita

### 15 Muita huomioita

-

### 16 Voiko organisaationi osaltaan edistää ilmastosuunnitelman tavoitteiden saavuttamista?

Kyllä

Tuomi Tapio  
Suomen Lähienergialiitto ry